

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înaltă Curte de casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESARESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
 3 luni 20 „
 6 luni 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, **CALEA RAHOVEI—5**
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A RDin învoelile agricole, de d-l *Dem. G. Teodorescu*;**JURISPRUDENȚA :**

Curtea de Casație secția I: *P. Anastasescu-Simionescu cu Ion G. Săndulescu-Nănoaveanu*;
 Idem: *Marin Marinescu cu Zanfir Martin*;
 Curtea de apel Galați secția II: *Andrei Lazaris cu Ecaterina Ștefănescu și Vasilichia L. T. Vasiliu*;
 Tribunalul Ilfov secția comercială: *Ștefan Mihăilescu cu Firma Frații I. Prodanoff*;
 Tribunalul Tulcea: *Dumitru Ionescu cu Dobre Hara-lambie*.

DIN INVOELILE AGRICOLE

În comuna Vișina, județul Romanași, mai mulți locuitori s'au plâns autorităților administrative și judecătorești că arendașul moșiei Vișina-Vadastra, anume N. R. Popescu, i-a constrâns să încheie un contract fictiv de munci agricole și ei au primit de teamă că nu le va da pământ în dijmă. Aceste munci sunt supliment (rusfet) la locurile de dijmă. Obligațiunea de a munci este pe jumătate cât primise fiecare în dijmă, adică cel ce luase în dijmă un hectar va munci o jumătate de hectar; cel ce luase două va munci unul. Contractul de învoeli în dijmă este autentificat la No. 1049/909, iar cel de munci la No. 1050/909 la Primăria comunei Vișina. Juxtapuse aceste două contracte *locurile de muncă sunt absolut pe jumătatea locurilor în dijmă date fiecărui locutor*.

Acesta e faptul. Vom căuta să facem câteva observațiuni, cari dacă nu prezintă un mare interes juridic din punct de vedere speculativ, prezintă unul din punct de vedere practic, mai ales că se discută dacă învoelile agricole legale se aplică. Rolul dreptului unui popor e nu de a face discuțiuni scolastice, ci de a studia rezultatul practic. Sub imperiul legii învoelilor agricole se petrece activitatea a celei mai numeroase pătri sociale a poporului nostru.

Un mare rol, în drept, joacă proba dreptului. Vom căuta să vedem dacă după dreptul comun contractul de munci poate fi anulat. Dovada acestei

ficțiuni a contractului de munci este greu de făcut. Țăranii pretind că nu au primit prețul și că au declarat la primărie că l'au primit de teama că nu le va da arendașul pământ. Este la mijloc un vițiu de consimțământ: *Violența*. Această violență este ea de natură a anula contractul? Credem că nu, căci este de natură economică. Contractantul primește în condițiuni mai mult sau mai puțin oneroase după cum este mai mult sau mai puțin constrâns de împrejurări economice. Dacă contractul de munci e accesoriu la contractul în dijmă ele pot fi privite ca constituind un tot, un contract în condiții oneroase.

Că așa este, ne-o arată și origina lor. Ambele constituau un contract complex: învoeli în dijmă cu rusfet. Să admitem că dovada acestei violențe s'ar putea face și s'ar face cu ușurință, fiind o chestiune de fapt, dar chiar dacă s'ar dovedi, contractul nu s'ar putea anula; deci orice probă e zădărnică fiind neconcludentă și nepertinentă la anularea contractului.

Deci, dacă după dreptul comun asemenea violență nu poate fi admisă ca un mijloc de anularea contractului, se poate anula el pe terenul legii învoelilor agricole?

Am spus de la început că în ceea ce privește forma și elementele constitutive cele două contracte sunt perfecte: Forma autentică în toată regula, prețurile după normele stabilite de comisia regională, asemenea dijma una și una după cum s'a stabilit pentru această localitate.

Să poate după probele admise în legea învoelilor agricole să se facă dovada contra unui act autentic și prin ce mijloace?

Dacă într'adevăr contractul de munci e fictiv, el poate fi considerat accesoriu și muncile drept rusfet la locurile în dijmă. Cum se dovedește că contractul e fictiv? Ce probă se poate admite contra unui contract scris și autentic încă?

Nu se poate admite de cât jurământul și chestiunea e susceptibilă de indoială. În contra unui contract autentic se admite jurământul după jurisprudența și doctrină având în vedere exprimarea art. 1210 din codul civil dar ca această autenticitate să nu fie cerută *ad solemnitate*.

În acest caz nu se poate admite nici jurământul. Conform art. 52 din legea învoelilor agricole contractele agricole nu pot fi de cât autentice și dacă

nu sunt autentice nu li se va da nici un curs când nu sunt puse în lucrare.

Nu e oare cerută această formă *ad solemnitatem*? Dar să admitem că nu e *ad solemnitatem* și că este posibil un jurământ la mijloc. Arendașul s'a respectat și a declarat că e gata să primească jurământul din partea țăranilor și țăranii nici nu au voit să-l defere. Deci contractul rămâne în picioare ca contract distinct avându-și individualitatea sa și nu se poate dărâma nici pe terenul învoielor agricole.

În art. 52 din legea învoielor agricole, prin modificarea din Martie 1909, s'a introdus un alineat: «În această hotărâre oricare ar fi valoarea pretențiilor, judecătorul se va întemeia pe probe scrise sau pe arătări de martori și chiar pe prezumțiuni rezultând din obiceiul locului».

E un alineat despre care nu se găsește nimic în dezbaterile parlamentare sau în expunerile de motive, deci trebuie luat în toată nuditatea sa așa cum se prezintă. Conform dreptului comun nu se poate admite proba cu martori și deci nici prezumțiunile când obiectul procesului valorează mai mult de 150 lei vechi. Se aveau cazuri în care pretențiunile erau mai mari de 55 lei noi 55 bani între țăranii și proprietari și deci judecătorul nu putea admite proba cu martori. Legiuitorul din 1909 a căutat să întindă posibilitatea probei cu martori peste aceasta limită ca în dreptul comercial; ceva mai mult, menționează și prezumțiunile rezultând din obiceiul locului. N'a înțeles însă legiuitorul ca în caz când este un contract scris și autentic încă, să poate face proba cu martori peste și contra conținutului acestui act. Acesta a fost singurul scop al legiuitorului.

Să presupunem că s'ar fi putut dovedi că contractul de munci este un rusfet la cel de învoială în dijmă. Conform dispozițiilor art. 52 din lege trebuia anulat în întregime și menținut numai primul contract, adică cel de munci.

În art. 35 din lege se prevede că muncile trebuiesc plătite numai în bani și nu-i este permis arendașului sau proprietarului să plătească în mărfuri, băuturi, îmbrăcăminte, etc.

Cel ce va contraveni art. 35 va fi pedepsit conform art. 108 cu amendă de la 500 la 1000 lei. În caz când da proprietarul sau arendașul, în loc de bani, mărfuri și băuturi, este pedepsit, dar când nu dă nici atât și i se fac munci gratuite să nu fie de loc pedepsit? Din nefericire art. 108 din lege nu prevede acest caz și această lipsă de sancțiune arată că legea a fost făcută în grabă și fără un sistem de la început până la sfârșit. Dacă judecătorul interpretează acest caz în sensul că cade în prevederile art. 35, adică dacă n'a dat bani—câci n'a dat nimic—pentru munci, și-i va aplica art. 108 calca principiul din codul penal: «*nulla poena sine lege*». Nu e text precis și judecătorul în penal nu poate să întindă legea la cazuri prin analogie cum poate să facă în civil.

Lată deci un infractor mai periculos care nu e pedepsit.

Trebuia prevăzută o pedeapsă pentru cei ce iau rusfeturi.

Afară de acestea pedeapsa prevăzută de art. 108 e prea mică și nu-și are eficacitatea. Pedeapsa de obicei trebuie să fie cel puțin de 10 ori cât căș-

tigul dintr'o infracțiune. Proprietarul câștigă de multe ori de p-tru și cinci ori pedeapsa ce i-o aplică judecătorul.

Țăranii s'au plâns că au fost constrânși și de primar să semneze și că au spus chiar primarului că n'au primit prețul și totuși el le-a autenticat contractul. Li constrânge să declare zicându-le că d-l arendaș nu le dă pământ dacă nu declară. O observație în această privință.

Toată lumea s'a plâns contra abuzurilor primarilor și legiuitorul prin legea judecătorilor de ocoale a luat din mâna primarilor toată competența juridică. Li s'a dat în competență judecătorilor de ocoale să autentifice contracte de arendare de 10 și 15 lei, de împrumut de 20 lei, iar contractele agricole prin care se angajează activitatea întreaga a țăranului s'a lasat tot în competența primarului.

Care a fost motivul? Că fiind mulți locuitori și primarul fiind în localitate se vor prezenta pe rând pentru luarea consimțământului. Se putea perfect de bine fixa două zile când judecătorul să vină în localitate să le i-a consimțământul.

Dacă în prima zi nu se prezentau toți se aducea la cunoștință a doua zi și locuitorii trebuiau să se prezinte. Mai ales că după legea judecătorilor de ocoale, judecătorul este obligat să se prezinte în fiecare comună de două ori pe lună.

În schimb judecătorul ar fi fost mai în măsură să vadă dacă consimțământul e liber și dacă țăranii i-ar fi spus că nu au primit prețul, nu numai că nu ar fi autenticat contractul, dar ar fi luat măsuri mai întinse de cercetare și ar fi descoperit că se practică asemenea manopere, ar fi avizat inspectorul agricol.

Fapta primarului nu poate fi calificată de fals în acte publice, căci în definitiv țăranii s'au prezentat la primărie și i-a întrebat dacă primesc contractul. Unii din ei spun că n'au știut conținutul contractului, alții că au auzit că li se cer munci suplimentare. Și chiar dacă ar fi loc la o acțiune de inseriere în fals, e greu de dovedit și mai ales târâgânilor, pe câtă vreme legea învoielor agricole cere o procedură sumară și expeditivă.

Mai e și un alt motiv pentru care ar fi fost bine să se dea în competența judecătorului autentificarea unor asemenea contracte. Autentificarea e mult mai complicată ca la contractele ordinare. Prin art. 72 din lege se impune primarului să controleze livretele și registrele pentru a proceda la autentificare, apoi să încheie un proces-verbal după luarea consimțământului primilor țăranii cari se prezintă și în timp de douăzeci de zile se pot prezenta și cei alți. Formalități greu de îndeplinit de un primar care de multe ori e incult și capabil de a fi instrumentul arendașului și proprietarului.

Cu modul acesta s'ar fi garantat mai mult libertatea consimțământului și s'ar fi împiedicat încheierea unor contracte care aruncă desnădejdea și ira în sânul sâtenilor.

Meritul unei justiții nu e atât ca să judece pricinile ci sa le previe. Un semn caracteristic al societății noastre este mulțimea proceselor, ceea ce înseamnă că e lipsă de siguranță în avutul și tranșacțiile dintre noi.

Dem. G. Teodorescu
Magistru

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE, S. I

Audiența dela 16 Martie 1910

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, Prim-președinte

P. Anastasescu-Simi nescu cu Ion G. Săndulescu-Nanoveanu

Acțiune în petițiune de ereditate — Proba cu martori pentru dovedirea rudeniei în grad succesibil. — Aplicarea prescripțiilor legii în vigoare în momentul propunerii și ascultării martorilor, iar nu a dispozițiilor legilor în vigoare la epocile când a trăit diferitele persoane cari constituiesc gradul de rudenie.

Relativ la admisibilitatea probei cu martori, pentru dovedirea rudeniei în grad succesibil într-o acțiune în petițiune de ereditate precum și pentru ascultarea și credința ce trebuie să facă arătările acelor martori, se aplică prescripțiunile legii în vigoare în momentul când judecata a încuviințat această probă, iar nu dispozițiunile legiurilor în vigoare la epocile când au trăit diferitele persoane cari constituiesc gradele de rudenie.

Deciziunea 151/910. — Admis recursul și casată după recursul făcut de P. Anastasescu-Simionescu reprezentat prin G. Miraciu, decizia Curții de apel din București, secția III, No. 191/904, dată în proces cu Ion G. Săndulescu-Nanoveanu.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați V. Cancicov și Take Ionescu în desvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-l Ion G. Săndulescu-Nanoveanu în combateri

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

« Exces de putere prin reaua aplicare a art 41 din parța 6 a. capit. II din codul Caragea.

« În adevăr Onor. Curte înlătură toate depozițiile martorilor noștri audiați la Curte ca fiind martori din auzite ceea ce nu ar fi primit de legiuirea codului Caragea ; Ori, în speța noastră nu poate avea nici o aplicațiune codul Caragea. « Ce erau chemați a spune martorii ? Cunoștiințele lor personale actuale despre rudenia unor persoane ce au murit de mult.

Aceste cunoștiințe le au și azi, ei sunt invocați și audiați azi sub codul actual de procedură și actualul cod civil; deci rău Curtea aplică legiuirea Caragea.

« Mai mult de cât atât chiar aplicațiunea dispozițiunii din codul Caragea este greșit făcută, de oare ce zisa condică nu împiedică mărturia despre o marturie, iar nu constatarea unei stări de fapt, a unei posesiuni de Stat a rudenii ceea ce pentru genealogiile de demult nu poate consta de cât tocmai în cunoștiințele martorului despre credința generală din vremurile trecute

« Cu teoria Curții ar fi destul ca cineva să tăgăduiască orice rudenie pentru ca să nu mai existe nici un mijloc de a o stabili.

Având în vedere că prin decizia supusă recursului Curtea de apel a respins acțiunea prin care P. Anastasescu-Simionescu a cerut ca intimatul I. G. Săndulescu-Nanoveanu să-i delege în posesiunea și proprietatea sa averea sucesorală rămasă pe urma defunctului Marin Nanoveanu, avere asupra căreia intimatul este trimis în posesiune ;

Că, în susținerea acțiunii sale, P. Anastasescu a in-

vocat că este rudă în grad succesibil cu defunctul Marin Nanoveanu și că intimatul nu ar avea o asemenea calitate ; că pentru a-și dovedi rudenia în grad succesibil cu defunctul Marin Nanoveanu, decedat în 1887 sub imperiul codului civil actual, recurentul Anastasescu a cerut în apel să i se mai asculte și alți martori, cerere care în afară de cei audiați la tribunal, a fost admisă de Curtea de apel ;

Considerând că Curtea de apel a înlăturat arătările martorilor audiați pentru prima oară înainte sa pentru motivul că acei martori fac numai niște afirmațiuni din auzite de la alți martori, morți de mult, astfel că fiind niște martori ai martorilor nu pot să fie ținuți în seamă, conform art. 41 de la parța VI, cap. 2 din codul Caragea de la martori ;

Considerând că este constant că Marin Nanoveanu, despre a cărui sucesiune este vorba, a încetat din viață în anul 1887, adică sub imperiul codului civil actual ;

Considerând că pentru a stabili gradul de rudenie al părților în proces cu sus numitul defunct, martorii au trebuit să se ridice cu arătările lor până la rude cari au trăit și încetat din viață sub imperiul codului Caragea ;

Considerând că relativ la admisibilitatea probei cu martori pentru dovedirea rudeniei în grad succesibil într-o acțiune în petițiune de ereditate, și relativ la ascultarea și credința ce trebuie să facă arătările acelor martori, se aplică prescripțiunile legii în vigoare în momentul când judecata a încuviințat această probă, iar nu dispozițiunile legiurilor în vigoare la epocile când au trăit diferitele persoane cari constituiesc gradele de rudenie ; că, prin urmare, în speța, pentru martorii propuși, urmând a se aplica prescripțiunile codului civil acum în vigoare, iar nu acelea ale legiurii Caragea, numai printr-o greșită aplicație a dispozițiilor codului Caragea și printr'un învederat exces de putere Curtea de apel a înlăturat dovada ce rezulta din depozițiile martorilor propuși de recurent, pe motiv că sunt martori din auzite și arătările lor nu trebuiesc ținute în seamă, privând astfel pe recurent de singura dovadă legală ce putea să aibă pentru stabilirea rudeniei sale cu defunctul ;

Că, prin urmare, motivul de casare este fondat și cătă să fie admis.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența dela 6 Septembrie 1910

Președenția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

— Marin Marinescu cu Zamfir Martin —

Apel. — Efectul său devolutiv. — Dreptul părței de a invoca și propune în apel mijloace de apărare și să propună probele ce nu le-au putut face la prima instanță.

Apelul fiind devolutiv de instanță, parța este în drept să invoace pentru prima oară în apel mijloacele de apărare pe care nu le-a invocat la prima instanță, să completeze dovezile făcute acolo, sau să facă pe acelea care i-au fost admise de prima instanță, dar pe care parța nu a putut să le facă înaintea acelei instanțe.

Prin urmare, instanța de apel nu poate refuza ascultarea de martori ce fusese propusă la prima instanță, numai pe simplul motiv că cererea este făcută în spirit de șicană.

Deciziunea 415/910. — Admis recursul, în lipsa intimatului, și casată după recursul făcut de Marin

Marinescu, sentința Trib. Dâmbovița No. 513/909, dată în proces cu Zamfir Martin.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Mircea Poenaru-Bordea în devolutura motivului de casare;

Deliberând,

Asupra motivului de recurs:

«Violarea legii — Atât tribunalul cât și d-l judecător de pace pentru a se pronunța în acțiunea posesorie intentată de reclamantul Zamfir Martin se bazează pe depozițiile martorilor reclamantului audiați la prima instanță.

«In contra cărții de judecată am declarat apel, și înaintea tribunalului am cerut să mi s-a admită proba cu martori, pentru a dovedi, că eu am posesiunea acestui loc

«Tribunalul îmi respinge proba cu martori pe motivul că n'am uzat de dânsa la prima instanță. Apelul fiind devolutiv, tribunalul violează legea și îmi răpește dreptul de apărare, atunci când îmi respinge contra probă»

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că recurentul a cerut tribunalului să-i admită proba cu martori spre a dovedi că pământul ce se revendică de intimat face parte din pământul cu care a fost împroprietărit tatăl său; că tribunalul a respins această cerere, pentru motivul că dovada cu martori a fost admisă la prima instanță și recurentul nu a insistat a i se asculta martorii ce a propus acolo, astfel că cererea făcută din nou înaintea tribunalului este inutilă în cauză, fiind făcută din spirit de șicană;

Considerând că apelul fiind devolutiv de instanță, partea este în drept să invoace pentru prima oară în apel mijloacele de apărare pe care nu le-a invocat la prima instanță, să completeze dovezile făcute acolo sau să facă pe acelea care i-au fost admise de prima instanță dar pe care partea nu a putut să le facă înaintea acelei instanțe, fără ca să se poate zice fără alt motiv că, în acest din urmă caz, cererea este făcută în spirit de șicană;

Că, în speță, tribunalul motivând numai astfel respingerea cererii de a i se asculta martorii propuși la prima instanță, a comis un exces de putere, de oarece a refuzat să admită un mijloc legal de apărare, pe care partea putea să-l invoace în apel și la care nu renunțase înaintea primei instanțe;

Că, prin urmare, motivul de recurs este fondat;

Pentru aceste motive Curtea casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA II

Audiența dela 6 Maiu 1910

Președinția d-lui G. TANOVICIANU, președinte

Andrei Lazaris cu Ec. Ștefănescu și Vasilichia Lt. Vasiliu

Decizia comercială No. 9

Cambie.—Gir după scadență. — Efectele lui. — (Art. 280 din codul civil și art. 281 din codul comercial).

Girul cu clauza „spre încasare” pentru a putea produce efect, trebuie să fie dat înainte de scadență. Odată expirat acest termen nici o imputernicire nu se mai poate da cui-va pentru a reclama plata unei cambii, de cât printr'o procură în regulă.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Andrei Lazaris contra sentinței comerciale cu No. 169 din 1909 a Tribunalului Brăila, secția I;

Având în vedere că prin sentința apelată s'a respins ca nesustinută acțiunea cambială făcută de Andrei Lazaris, în contra intimatelor Ecaterina Răducan Ștefă-

nescu și Vasilichia Locot V. Vasiliu pentru a fi obligate, în calitate de moștenitoare ale decedatului Răducan Ștefănescu să-i plătească apelantului suma de 5'25 lei ca procente în temeiul poliței depusă la dosarul Curței cu data de 18 Septembrie 1908 și cu scadența la 30 Octombrie 1908 semnată de decedatul Răducan Ștefănescu, în ordinul lui Gherasim P. Milas și de acesta girată la 15 Maiu 1909 către apelantul de azi cu clauza «valoarea spre încasare»;

Având în vedere că Ecaterina R. Ștefănescu cere să fie scosă din proces, de oarece dânsa nu poate fi considerată ca moștenitoare a soțului său Răducan Ștefănescu, întru cât acesta a lăsat o fică pe cointimata Vasilichia Locot V. Vasiliu;

Având în vedere că după cum rezultă limpede din art. 684 din codul civil văduva decedatului numai dacă n'are avere are dreptul la o porțiune în uzufruct din succesiunea bărbatului dacă acesta a lăsat descendenți;

Considerând că un asemenea drept de moștenire recunoscut văduvei, fiind sub-ordonat condițiunii ca ea să nu aibă avere, de aci urmează necesarmente că pentru valorificarea lui văduva trebuie să se adreseze justiției, care e chemată a examina starea materială a ei, spre a-i încredința acest drept;

Că, în speță, nefiind probat că Ecaterina R. Ștefănescu și-ar fi valorificat prin justiție dreptul de a lua o porțiune în uzufruct din succesiunea bărbatului ei, apelantul nu o poate chema în judecată, în calitate de moștenitoare spre a răspunde de datoriile soțului așa că apelul în privința acestei intimat, cată a fi respins chiar dela început;

Având în vedere că intimata Vasilichia Locot V. Vasiliu, adevărată moștenitoare a lui Răducan Ștefănescu cere a se respinge și față de dânsa apelul lui Andrei Lazaris, între altele și pentru motivul că polița în chestiune fiind girată apelantului, spre încasare, posterior scadenței, nu-i conferă imputernicirea de a intenta acțiunea de față;

Având în vedere că, după art. 280 din codul comercial în care s'a adăugat clauza «pentru încasare» sau altele de asemenea nu transmit proprietatea cambiei, ci imputernicesc pe înfățișător a cere plata cambiei, a o protesta și a notifica lipsa de plată a autorului său, a cere în justiție plata, a încasa suma depusă și a gira prin procură;

Considerând că din chiar modul cum e redactat sus citatul articol când zice «imputernicesc pe înfățișător a cere plata cambiei, a o protesta și a notifica lipsa de plată», etc., rezultă că pentru ca girul cu clauza «spre încasare» să poată produce efectul unui mandat în sensul art. 280 din codul com. trebuie să fie dat înainte de scadență: odată expirat termenul scadenței, nici o imputernicire nu se mai poate da cui-va pentru a reclama plata unei cambii în justiție decât printr'o procură în regulă;

Considerând că garanțiile excepționale cu care legea a înconjurat cambia, sunt limitate la girurile până la scadență; că de aceia art. 281 din codul com. declară că girul cambiei ajunsă la scadență, produce numai efectul unei cesiuni, putând prin urmare debitorul, — față cu acest articol—să opună cesionarului toate excepțiunile pe care le-ar avea în contra proprietarului cambiei și dacă un asemenea gir dat de girator cu intențiunea de a transmite proprietatea cambiei, nu produce legalmente de cât efectul unei simple cesiuni de creanțe, apoi nu încapă în doială că girul cu clauza «spre încasare», dat după scadență, nu poate produce nici un efect juridic; — că în sistemul contrariu, ar fi să se dea posesorului unei cambii ajunsă la scadență puțința de a transmite după scadență chiar proprietatea cambiei printr'un gir cu clauza «spre încasare», având grijă însă giratorului de a lua de la el o chitanță de descărcare, și astfel s'ar eluda și dispozițiunea art. 281 din codul com și s'ar lipsi și fiscal de perceperea taxei proporționale de 2% prevăzută de art. 29 al. 1 din legea

timbrului, osebît că s'ar ține și debitorul sub rigoarea art. 349 din codul com.—ceace de sigur că n'a putut intra în spiritul legiuitorului ;

Considerând că, așa dar, și întru cât în speță, cambia prezentată de apelant îi este girată acestuia cu clauză «spre încasare» după scadență, urmează că dănsul n'are calitate de a exercita acțiunea de față, așa că, din acest punct de vedere, câtă a i se respinge apelul, rămânând să reclame plata cambiei, însuși proprietarul ei Ghe-rasim P. Milas, sau un împuternicit al acestuia. însă autorizat cu procură în regulă legalizată de autoritatea competentă ;

Pentru aceste motive. Curtea, respinge apelul etc. ;

(ss) G. Tanoviceanu ; Fr. Papp ; V. Tătaru ; Em. Stroiici.

Grefier (s) Băltăgescu

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA COMERCIALA

Audiența din 10 Septembrie 1910

Președenția d-lui ANDREI RĂDULESCU, judecător

Ștefan Mihăilescu cu Firma Frații I. Prodanoff

Sentința No. 891

Contracte sau convențiuni. — Dacă contractul ce încheie un fabricant cu un reprezentant de comerț, care voiajează pentru a lua comenzi în schimbul unui comision, este un mandat comercial salariat ?

Mandant — Revocarea lui. — Dacă dă drept la daune interese ? Culpă. — Apreciere. — Revocarea mandatului fără daune interese. — (Art. 1553 și 1540 din codul civ., și art. 391 din codul com.)

1. Contractul prin care proprietarul unor fabrici acordă cuiva reprezentanța fabricilor sale cu scopul de a voiaja pentru desfacerea produselor în toată țara, prin orașe, târguri, sale etc. în schimbul unui provizion, este un mandat comercial salariat.

2. Art. 1553 din c. civ., nefăcând nicio distincție între mandatul gratuit sau salariat, el poate fi revocat de către mandatar oricând voește, dacă nu există o clauză contrară și mandatarul salariat nu mai are drept la onorariu chiar dacă revocarea a fost făcută fără niciun motiv.

3. După art. 391 din c. com. mandatul care, fără cauză justă, revoacă mandatul răspunde de daune interese, deci mandatarul n'are drept la vreo despăgubire dacă revocarea este cauzată de culpa sa.

4. Culpă mandatarului salariat trebuie, conf. art. 1540, apreciată cu mai multă rigurozitate decât a celui fără plată, întrucât el este ținut în schimbul plății să îngrijească de afacerile mandantului mai mult decât ale sale, răspunzând de orice greșală.

5. Voiajorul angajat cu desfacerea unor mărfuri, cari întârziază în începerea operațiunilor cu care e însărcinat ori le intrupează fără motiv, care nu merge prin toate locurile pe unde convenise, care trimite comenzi dela clienți insolubili sau inexistenți și care face și încasări—deși nu avea acest drept—și nu depune banii, este în culpă și

deci mandatul poate să-i revoace mandatul fără a fi expus la plată de despăgubiri.

Tribunalul,

Asupra acțiunei introdusă prin petițiunea înreg. la No. 12429 din 26 Maiu 1908, de către Ștefan Mihăilescu din București, str. Boerebista No. 10, contra firmei frații I. Prodanoff reprezentată prin Nicolae și Vasile I. Prodanoff, domiciliați în București, str. Tăbăcari No. 25 ;

Având în vedere că prin această acțiune reclamantul cere ca firma pârîtă să fie condamnată a-i plăti lei 495 comisionale ce i se cuvine pentru mărfurile vândute în ultimul timp prin intermediul său, și lei 27000 daunele ce i-a cauzat și câștigul de care la lipsit, nerespectând contractul încheiat între dânsii la 14 Martie 1908 ; tot odată cere să se pronunțe și rezilierea aceluia contract în favoarea sa ;

Având în vedere actele din dosar, susținerile și concluziunile părților ;

Având în vedere că din toate acestea se stabilesc următoarele : Firma Frații I. Prodanoff care avea o fabrică de tăbăcărie în Tulcea, a cumpărat la 29 Februarie 1908 o fabrică de tăbăcărie în București La 14 Martie 1908 acordă lui Ștefan Mihăilescu pe timp de 3 ani reprezentanța ambelor fabrici, ca să voiajeze împreună cu Neiciof I. Neiciu, alt reprezentant al firmei pentru desfacerea produselor în toată țara în condițiunile arătate amănunțit în scrisoarea cu acea dată ; între al'ele numitul era obligat să voiajeze pe complot său vizitând clientela din orașe și din sate gări etc Pentru aceasta avea să primească ca provizion 3% la comenzile directe pentru opinci fabricate, nefăcute și celelalte articole. 1 $\frac{1}{2}$ % la comenzile indirecte, provenite în urma unei singure comande adusă prin el, aceasta numai din vânzarea produselor fabricii din București. În schimb firma se obligă să numai angajeze nici un alt reprezentant. La 20 Martie, S. Mihăilescu, confirmă scrisoarea de angajament arătând că se va conforma în totul condițiunilor. La începutul lui Aprilie Mihăilescu trimite prima comandă din Rosiori, pe care o expediază firmei la 3 Aprilie, apoi alte câteva ; în urmă întrerupe trimiterea mai multe zile (8 - 10 din cauza sărbătorilor Paștelui, susține numitul, după care reîncepe. La 27 Aprilie firma nemulțumită de puținele comenzi primite în timp de 1 $\frac{1}{2}$ lună și de felul cum se îndeplinește angajamentul îl avertizează să plece imediat în voiaj comunicându-i în fiecare zi unde se află, căci altfel îi va retrage autorizația de desfacere produselor. Intorcându-se în București Mihăilescu ar fi cerut un avans de lei 60 și de oarece i s'ar fi refuzat el ar fi părăsit ostentativ biroul declarând că numai voiajează pentru firmă. La 6 Maiu el dă oarecari explicațiuni, iar la 25 Maiu firma îi comunică că este concediat arătându-i motivele, în urma cărei concedieri se întentează acțiunea de față. În acest interval la 28 Aprilie firma aneajază un alt reprezentant pentru un număr de județe, cu un provizion de 3% pentru cele din București și 2% pentru cele din Tulcea ;

Având în vedere că din contractul încheiat de parte se vede că Ștefan Mihăilescu era angajat că în schimbul unei plăți să reprezinte firma pârâtă față de persoanele cărora le desface produsele fabricelor, să trateze cu acele persoane asupra condițiunilor, să aprecieze singur dacă e în interesul firmei să vândă ori nu anumitor persoane, să trimită firmei comenzile adunate spre a le executa ; deci el nu făcea numai niște lucrări materiale ci reprezentând firma îndeplinea niște acte juridice de natură comercială pe seama și în socoteala ei, în schimbul unei plăți ; că așa fiind, contractul intervenit între părți este un mandat comercial salariat (articolul 374 din codul com.) iar nu o locațiune de serviciu ;

Considerând că art. 1553 din codul civil, nefăcând nici o distincție între mandatul gratuit sau salariat, el poate fi revocat de către mandatar ori când voește, dacă nu

există, cum nu există în speță, o clauză contrară, și mandatarul salariat nu mai are drept la onorariu chiar dacă revocarea a fost făcută fără nici un motiv legitim;

Având în vedere însă că după art. 391 din Codul comercial mandantul care fără cauză justă revocă mandatul: răspunde de daune interesate, adică mandatarul nu are drept la vre-o despăgubire dacă revocarea este cauzată de culpa sa;

Având în vedere că în ce privește culpa mandatarului salariat ea trebuie conform art. 154° din codul civil, apreciată cu mai multă rigurozitate decât a celui fără plată, întru cât ele țin în schimbul plăței să îngrijească de afacerile mandantului mai mult decât de ale sale proprii, căci în caz contrar răspunde de orice greșală fie în committendo, fie în omittendo, adică el răspunde de culpa levis în abstracto;

Având în vedere că în speță se constată că deși contractul între părți a fost încheiat definitiv la 20 Martie 1908, mandatarul n'a plecat chiar după susținerea sa, decât la 31 Martie: că chiar dacă n'ar fi fost mai înainte gata produsele fabricii, el tot era ținut să plece fiindcă firma mandantă avea de desfăcut și produsele fabricii din Tulcea, deci a întârziat în executarea mandantului;

Având în vedere că după ce a plecat în provincie a trimis un mic număr de comenzi și apoi a întrerupt orice operațiune 8—10 zile pe motiv că ar fi fost sărbătorile Paștelui, când comerțul de opinci stagnează; că această explicațiune nu poate fi luată în considerațiune, fiindcă ori cât ar stagna comerțul de opinci în acea epocă — ceace pare că nu e adevărată, — tot nu poate stagna în așa grad în cât Mihăilescu să se creeze îndreptățit a întrerupe orice operațiune: că oricât de slab ar merge o afacere comercială nu trebuie întreruptă atâtea zile; că în orice caz el trebuia să ceară și avizul firmei asupra acestei chestiuni, iar nu să înceteze operațiunile sale mai ales că se îngrijise a lua ca avans până la 12 Aprilie lei 200;

Având în vedere că deși se învoie a umbla și prin sate, până la 23 Aprilie el a fost numai în orașe; că numai în urma avertismentelor de la acea dată s'a dus și prin sate dar în foarte puține ceace nu putea fi decât în prejudiciul firmei părții, întru cât opincile se desfac mai ales acolo;

Având în vedere că de altfel reclamantul nu se prea interesa de solvabilitatea cumpărătorilor, trimițând comenzi de la persoane insolubile sau cari prezentau puține garanții ca: tancu P. Zamfirescu din Drăgășani, Mincă Stănescu din Roșiori; Iacovache Marinescu din Alexandria; Stana I. Petrescu din Roșiori; D-tru Silianu din Cetate, sau persoane cari nu existau cum e C. Teodorescu din Buzău; că dacă pentru cele dintâi a comis o mare greșală expunând firma la pagube sigure, pe care dacă nu le-a avut în întregime, aceasta se datorește vigilenței ei, pentru cazul lui C. Teodorescu a dovedit pe deplin reaua lui credință care te sigur obliga pe părții să îndepărteze din serviciu pe un asemenea reprezentant care luca ca totul contra intereselor lor;

Având în vedere că reclamantul comunică la 8 Maiu 1908 că a încasat de la un client 10 lei și nu i-a înaintat firmei, până la 25 Maiu; că întru cât în contract nu se prevede dreptul de a încasa, numitul nu putea lua acea sumă, în orice caz trebuia să o înainteze cât de curând firmei; că deși e o sumă mică dar încasarea fără drept și reținerea ei atâtea zile a putut deștepta părților neîncrederea în Mihăilescu, mai ales după purtarea lui de până atunci;

Având în vedere că dacă firma a angajat la 28 Aprilie încă un alt reprezentant pentru unele județe aceasta ar fi dat dreptul la daune reclamantului de azi când el s'ar fi îndeplinit în totul obligațiile sale; că de altminteri nu se putea pretinde firmei părții să nu ia măsură din vreme pentru desfacerea produselor sale când vedea chiar dela 27 Aprilie că Mihăilescu este un om

care se grăbește a lua cât mai mulți bani — căci până atunci încasase 300 lei — și care în serviciul său arată neglijență multă și rea credință;

Având în vedere că din toate acestea și din complexul afacerii rezultă că reclamantul Șt. Mihăilescu neîndeplinindu-și obligațiunile a fost în culpă și deci părta firmă a avut o cauză justă pentru a-i revoca mandatul;

Că astfel fiind numitul reclamant n'are drept la daune interese și nu se poate rezilia contractul în favoarea sa și deci aceste puncte din acțiunea sa sunt nefondate;

Având în vedere că în ceace privește provizionul trebuie să i se plătească cel cuvenit numai la acele comenzi trimise de el care au fost primite și efectuate de firma părții, căci nu rezultă din învoiala părților că reclamantul avea să primească provizion dela orice comandă ar fi trimis;

Având în vedere că din raportul expertului și din acte rezultă că reclamantului se cuvenea să primească lei 292.98 provizion la suma de lei 9766 bani 10 valoarea comenzilor efectuate de părții și că a primit lei 365.25 așa că mai rămâne dator lei 72.27; că deci și asupra acestui punct acțiunea sa trebuie respinsă ca nefondată rezervându-se părții, după cum a cerut, dreptul a reclama cei 72.27;

Considerând că chiar dacă s'ar admite că contractul intervenit între părți este o locațiune de serviciu întru cât reclamantul nu îndeplinea obligațiunile sale, părta era îndreptățită să-l concedieze, iar cererea lui de daune trebuie respinsă ca nefondată;

Că deci acțiunea lui Ștef. Mihăilescu trebuie respinsă ca nefondată;

Pentru aceste motive, respinge ca nefondată acțiunea, etc.

(s) Andrei Rădulescu.

Grefier (s) I. Dumitrescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TULCEA

Audiența dela 30 Noembrie 1909

Președenția d-lui D. DIMITRESCU președinte

Dumitru Ionescu cu Dobre Haralambie

Sentința civilă No. 335

Vânzare. — Dacă pentru existența unei vânzări se cere un act scris. — Vânzarea verbală. — Validitatea ei. — Executarea obligațiunii uneia din părțile contractante prin plățirea prețului. — Dacă în asemenea caz mai e cerută condițiunea existenței dublului exemplar. În contractele sinalagmatiche. — Act de vânzare sub semnătură privată, făcut într'un singur exemplar. — Început de dovadă, putându-se completa cu martori sau alte probe, existența vânzării. — Consimțământ — Cum poate fi dat. el într'o convențiune. — Consimțământ tacit — (Art. 1171, 1179, 1197 și 1294 din Codul civil).

1. Legiuitorul ne cerând în mod absolut pentru existența vânzării un act scris, de aci urmează că o vânzare verbală făcută este perfect valabilă, putându-se dovedi cu toate mijloacele permise de dreptul comun când una din părți l'ar tăgădui.

2. După art. 1171 din Codul civil, actele sub semnătură privată cari coprinde convențiuni sinalagmatiche, nu sunt valabile dacă nu sunt făcute în atâtea exemplare originale câte sunt părțile cu interes contrariu.

Prin urmare, acesta fiind temeiul juridic pentru care un act de vânzare se face în dublu exemplar, urmează de aci că atunci când una din părți și-a executat pe dreptul obligațiunea luată prin contract în momentul când a luat naștere, când vânzătorul și-a primit prețul, și această afirmațiune se găsește în actul de vânzare, evident că rațiunea dublului

exemplar dispăre, vânzătorul ne mai având nimic de urmărit dela cumpărător și, ca consecință logică, contractul de vânzare din sinalagmatic devine unilateral.

3. Deși un act de vânzare subsemnată privată n'ar fi valabil din cauza lipsei dublului exemplar, totuși legiuitorul, prin art. 1179 nu'l declara nul, ci numai neprobator prin sine însuși de conținutul ce coprinde, și deci conform art. 1197 din Codul civil, fiind un act subsemnată privată, el poate servi ca un început de probă, putându-se completa proba cu martori sau cu orice altă probă permisă de lege, pentru stabilirea convențiunii dintre părți.

4. Consimțământul într-o convențiune poate fi dat fie prin act scris, fie prin participarea părții în mod activ la încheierea actului.

Astfel când cumpărătorul în momentul încheierii convențiunii a numărat prețul obiectului vândut pe care vânzătorul l'a și primit, iar cumpărătorul a și luat în stăpânire terenul cumpărat, din aceasta se deduce consimțământul lui la înlocuirea convențiunii.

Tribunalul,

Asupra opozițiunii în termen înreg. la No. 12656 din 24 Iunie 1909, făcută de Dumitru Ionescu contra sentinței acestui tribunal No. 172/909, dată în proces cu Dobre Haralambie;

Având în vedere actele aflate la dosar, depunerile martorilor și susținerile părților prin avocații respectivi;

Având în vedere că, în fapt, din toate actele se constată următoarele:

Dumitru Ionescu, oponentul de azi, din Măcin, la 11 Iunie 1907 a chemat în judecată înaintea Judecătoriei ocolului Măcin pe Dobre Haralambie, din Sulina, pentru a fi obligat a-i da prin tribunal act de vânzare pentru șapte hectare teren de cultură, situat în mereaua comunei Măcin, în două diviziuni, înscris în tabela de împroprietărire a numitei comune la No. 128 și 338, teren pe care Dobre Haralambie, l'ar fi având cumpărat dela un anume Basnef Memet Efendi Ahmet, cu actul autentic de Tribunalul Tulcea la No. 40/90 și transcris la No. 51/890 și care pământ Dobre Haralambie l-a vândut oponentului pe preț de lei 1500 încă dela 23 Septembrie 1891, iar în caz de n'ar voi a-i da act prin tribunal, hotărârea ce s'ar da să fie loc de act de vânzare. Dobre Haralambie la rândul său în ziua de 14 Iunie 1907, a pornit și dânsul acțiune contra lui Dumitru Ionescu pentru ca acesta să se vadă obligat judecătorește a-i lăsa în liberă stăpânire și posesiune terenul de mai sus, pe care oponentul i l'ar fi luat pe nedrept de aproape nouă ani;

Aceste acțiuni s'au judecat separat în primul rând prin cartea No. 430/907 s'a respins ca nesusținută acțiunea lui Dumitru Ionescu, iar prin cartea No. 431/907 s'a admis acțiunea lui Dobre Haralambie în lipsa oponentului, obligându-se a delăsa în stăpânirea lui Dobre Haralambie terenul de mai sus. În opoziție însă, căci Dumitru Ionescu, a făcut opoziție separat, atât contra cărții de judecată No. 430/907 la 11 Noembrie 1907, cât și contra cărții de judecată No. 432/907 la 7 Decembrie 1907, judecată prin jurnalul dela 7 Decembrie 1907, a conexat ambele aceste acțiuni și prin cartea cu No. 38/908, pe de-o parte a admis opoziția lui Dumitru Ionescu în contra cărții de judecată No. 431/907, pe care a infirmat-o, respingând acțiunea lui Dobre Haralambie, iar pe de alta a admis și acțiunea lui Dumitru Ionescu, obligând pe Dobre Haralambie să predea lui D. Ionescu act de vânzare prin tribunal pentru acest pământ, sau, în caz contrar, hotărârea ce se va da să-i servească ca titlu de proprietate;

În contra acestei cărți de judecată No. 38/908 Dobre Haralambie face apel la tribunal, înreg. la No. 4338/908, care prin sentința civilă No. 172 din 1909 și în lipsa lui

Dumitru Ionescu, admite apelul reformează cartea de judecată apelată. În contra acestei a doua sentințe No. 172 din 1909 Dumitru Ionescu face opoziție, care urmează a se judeca în ședința de astăzi;

Având în vedere că d-l avocat D. I. Mateescu-Buzău din partea lui Dumitru Ionescu oponentul, a susținut că acum aproape 18 ani, clientul său a cumpărat acest teren dela Dobre Haralambie cu înscrisul din 2 Septembrie 1891, vizat de Administrația financiară a jud. Tulcea. În baza ordinului Ministerului de finanțe No. 102101/907; că odată cu acest înscris, vânzătorul a transmis cumpărătorului — oponentului — și titlul de proprietate în baza căruia stăpânea acest teren; că acest înscris — act de vânzare fiind semnat propriu de vânzător, — ceace acesta nu contestă — și constituind un început de probă scrisă, a cerut și tribunalul i-a admis martori pentru a-și completa conținutul și a dovedi vânzarea și intru cât din audierea martorilor și înscris se constată cu suficiență că Dumitru Ionescu a cumpărat dela Dobre Haralambie terenul în litigiu pentru care i-a numărat și prețul cuprins în act, conchide la admiterea opoziției și respingerea ca nefondat al apelului făcut de Dobre Haralambie contra cărții de judecată No. 38/908 a Judecătoriei ocolului Măcin;

D-l avocat D. Henjescu din partea apelantului Dobre Haralambie a susținut că clientul său n'a vândut lui D. Ionescu terenul ce-l revendică, că înscrisul-mărturie ce i se opune nu-i valabil ca act de vânzare, căci nu conține elementele necesare unui atare act, în primul loc consimțământul cumpărătorului lipsește, nu se vede în act iscălitura acestuia, apoi nu-i făcut în dublu exemplar așa cum cere art. 1179 din Codul civil; că dar nici nu putea servi măcar ca un început de probă pe baza căruia să se admită martori spre a completa cele conținute în act; Că Dobre Haralambie ne știind decât a iscăli, trebuia acest act, spre a fi valabil, să fie făcut în formă autentică, că chiar dacă s'ar lua ca început de probă, nu s'a dovedit că a fost vânzare; Că singular lucru ce i s'ar fi putut opune este interogatorul la prima instanță. În adevăr a recunoscut iscălitura de pe act, iar neștiind carte el în credința că face un act de anticreză a iscălit, că cu martorii propuși de Dobre Haralambie s'a putut constata că clientul său a împrumutat o sumă de bani, 400 lei dela d-l Ionescu și spre siguranța acestuia i-a dat pământul și titlul de proprietate în anticreză și că acest act pârîtul a înțeles a-l face atunci când a iscălit acea mărturie;

În sprijinirea celor de mai sus d-l Henjescu a invocat mai multe decizii și sentințe a Tribunalului Suceava din Martie 1889 cum și autoritatea autorului Baudry Lacantinerie și conchizând a cerut respingerea opoziției cu spese;

Având în vedere, în drept, că cesiunea dedusă tribunalului spre deslegare este: dacă actul intitulat «mărturie» aflat la dosar, purtând data de 3 Septembrie 1891, prin care se prevede că Dobre Haralambie vinde lui Dumitru Ionescu terenul de mai sus, cu preț de lei 1500, cari bani i-a primit la facerea acelu înscris, după cum se vede din act iscălit numai de acesta, neautentic, ne făcut în dublu exemplar cum cere art. 1179 privitor la actele sub semnătură privată, poate fi privit ca act de vânzare, sau poate fi măcar luat ca început de probă pentru completarea dovezii, în conformitate cu art. 1197 din Codul civil;

Având în vedere că după principiile de drept și potrivit dispozițiilor art. 1294 din Codul civil, vânzarea este o convențiune consensuală sinalagmatică, o convențiune prin care o parte transmite celeilalte proprietatea unui lucru în schimb al prețului, la care se obligă aceasta. Că din definiția pe care legiuitorul o dă contractului de vânzare, rezultă că trei sunt elementele esențiale pentru existența acestui contract: consimțământul, obiectul și prețul și el se încheagă și ia naștere numai din voința absolută și liberă a părților, indiferent de orișice înscris; deci înscrisul în sine — instru-

mentum nu-i absolut de esența vânzării, — ca în contractele solemne, ce servește numai pentru dovada contractului, cu alte cuvinte este cerut «non ad solemnitatelem, sed ad probationem tantum»;

Că dar, într-o cât legiuitorul nu cere în mod absolut pentru existența vânzării un act scris, urmează că vânzarea verbală făcută, este perfect valabilă, putându-se dovedi cu toate mijloacele permise de dreptul comun, când una din părți l-ar tăgădui. (Fuzier Herman, tom IV: Recueil Général des lois et des Arrêt, pag. 8, No. 781; Dalloz-Jurisprudence générale, tom. 43, pag. 39 nota; pag. 61, No. 59 și 61; pag. 66, No. 77; pag. 68, No. 82);

Având în vedere dispozițiunile art 1179 din Codul civil, după care actele sub semnătură privată care cuprind convențiuni sinalagmatiche, nu sunt valabile dacă nu s'au făcut în atâtea exemplare originale câte sunt părți cu interes contrariu; că, în speța, actul fiind sub semnătură privată și coprinzând o convențiune sinalagmatică, fiind vorba de vânzare, ca atare, ca să fie valabil, se cere a fi făcut în două exemplare câte sunt părți cu interes contrariu și anume: un exemplar pentru vânzător, ca să se poată îndestula dela cumpărător cu echivalentul obiectului vândut — prețul —, și al doilea exemplar pentru cumpărător ca să poată urmări pe vânzător pentru lucru vândut;

Că acesta fiind temelul juridic pentru care un act de vânzare se face în dublu original, urmează că atunci când una din părți și-a executat pe de întreg obligațiunea luată prin contract în momentul când a luat naștere, când vânzătorul și-a primit prețul, și această afirmațiune se găsește în actul de vânzare — ca în speța ce ne preocupă — evident rațiunea dublului original dispare, vânzătorul nu mai având nimic de urmărit dela cumpărător și, ca consecință logică, contractul de vânzare din sinalagmatic bilateral, devine unilateral. (Dalloz op. cit. pag. 66; Planiol. vol. 2, pag. 384, 385);

Că, într-o cât, din actul de vânzare iscălit de vânzător D. Haralambie se constată că în momentul redactării lui, vânzătorul a primit prețul 1500 lei cu care convenise, necesitatea dublului original nu se vede și vânzătorul sub nici un motiv nu mai poate cere nulitatea acestei convențiuni;

Având în vedere că chiar dacă acest act de vânzare n'ar fi valabil ca atare, pentru lipsa dublului original, totuși legiuitorul prin art. 1179 din Codul civil, nu-l declară nul ci numai neprobator prin sine însuși de conținutul ce cuprinde și, deci, conform art. 1197 din Codul civil, fiind un act sub semnătură privată de oarece poartă semnătura una dintre părți, vânzătorul, pe care nu o contestă, poate servi ca un început de probă, și în baza lui se poate admite dovada cu martori sau orice altă probă permisă de lege pentru stabilirea convențiunii dintre părți. (Curtea de apel Galați, s. II, deciziunea No. 4298; art. 1197, vol. 2, pag. 385);

Că, conform cu aceste principii, tribunalul luând actul de vânzare ca început de probă, într-o cât vânzătorul Dobre Haralambie a recunoscut semnătura sa după acel act în sesiunea dela 8 August 1907, prin jurnalul No. 2285/909 a admis proba cu martori pentru a completa conținutul actului;

Că din depozitiile martorilor ascultați, parte în sesiunea dela 30 Octombrie și 24 Noembrie 1909, se constată, în adevăr, că Dobre Haralambie a vândut pământul în întindere de 7 hectare lui Dumitru Ionescu, că s'a întocmit actul de vânzare în casa martorului Dumitru Dobre de către jelbarul Brașoveanu și că s'a numărat și prețul, dar căt anume martorul Dumitru Dobre nu afirmă, fiind mult de atunci;

Că, în ce privește obiecțiunea avocatului vânzătorului că actul ce se opune nu-i valabil ca atare din lipsa de consimțământ a cumpărătorului, acesta nefiind iscălit, urmează a se înălțura ca nefondată, într-o cât este de principiu că consimțământul într-o convențiune poate fi dat fie prin act scris, fie prin participarea

părții în mod activ la încheierea actului, cu alte cuvinte, consimțământul poate fi expres sau tacit;

Că din faptul că cumpărătorul în momentul redactării actului, când s'a legat convențiunea între părți a numărat banii, prețul obiectului vândut, pe care vânzătorul ia și primit și mai mult decât atât, a executat integral convențiunea, luând în stăpânire terenul de aproape 16 — 17 ani, din acestea se deduce cu prisosință consimțământul lui la întocmirea acestui act;

Având în vedere că cu nimic nu se stabilește alegațiunea vânzătorului Dobre Haralambie că ar fi avut intenția a face un act de anticrează, și aceasta cu atât mai invederat cu cât Dobre Haralambie a transmis lui Dumitru Ionescu odată cu actul de vânzare, titlul său de proprietate ce-l avea dela vechiul proprietar Bosnef Memet Efendi Ahmed, actul autentic de Trib. Tulcea la No. 49/909 și transcris la No. 51 același an; că pe verso acestui act a făcut declarațiunea completă că a vândut terenul în litigiu cumpărătorului și că a primit și prețul;

Că așa fiind, într-o cât din cele mai sus expuse se constată că Dobre Haralambie a vândut cu drept cuvânt lui D. Ionescu terenul în litigiu pentru care a și primit prețul acestei vânzări și că această vânzare găsindu-se într-unul cele trei elemente esențiale ei, urmează a se admite pozițiua lui Dumitru Ionescu ca atare, a se infirma sentința opozată și respinge ca nefondat apelul făcut de Dobre Haralambie contra cărții de judecată No. 33/908 a Judecătorei ocolului Măcin;

Văzând și cererea de cheltueli pe care tribunalul a precizând o fixează la suma de lei 20;

Văzând și art. 1294, 1179 și 1197 din Codul civil și 141 din Proc. civilă;

Pentru aceste motive redactate de d-l Ibrăileanu, tribunalul admite, etc.

(ss) D. Dimitrescu; Mihail Ibrăileanu

Grefier (s) A. Șcarpel

A apărut: **FUNDAMENTUL DREPTULUI SOCIAL DE PEDEAPSA**, de d-l P. Vasilescu, licențiat în filosofie, doctor în drept din Paris, avocat.

Prețul 1 leu.

A apărut: **Execuțiunea silită**, vol. I cuprinzând: *Principii generale*. — *Spiritul legilor de execuțiune silită*. — *Condițiuni pentru a face o urmărire*. — *Teoria contestațiunilor*, de d-l Demetru Negulescu, profesor la Facultatea de drept din București. Prețul lei 4.50 broșat.

Licențiat în drept și litere, fost 3 ani secretar de literă, avocat, caută post similar. Cunoaște bine limba germană și franceză.

A se adresa la *Curierul Judiciar* sub «Secretar».

LOC MARE (Centru) lângă Palatul Justiției cu fațada în calea Rahovei 24 și pe str. Artei 5, se vinde în 2—4 loturi, după dorință. Avantajos pentru d-nii avocați, magistrați și comercianți. Amatori să se vor adresa d-lui Codreanu, la acest zi.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, fără a mai aștepta incunostințări cari sunt costisitoare, sau să plătească la prezentare numai în mâna încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie; iar pentru Capitală vechiului încasator, sau ajutorului său C. PETULESCU, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul ur matea, investite cu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.